

עפ 2412/24 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2412/24

לפני:	כבוד השופטת דפנה ברק-ארז
	כבוד השופט עופר גרוסקופף
	כבוד השופטת רות רונן
המערערת:	מדינת ישראל
נגד	
המשיב:	פלוני
	ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ביום 5.2.2024 בתפ"ח 36239-08-21, שניתן על ידי סגן הנשיא, כבוד השופט ארנון דראל, וכבוד השופטים אלי אברבנאל וחיה זנדברג ה' באדר התשפ"ה (5.3.2025)
תאריך ישיבה:	
בשם המערערת:	עו"ד ליאור חיימוביץ
בשם המשיב:	עו"ד ליאור שני
בשם נפגעת העבירה:	
בשם שירות המבחן למבוגרים:	

פסק-דין

השופט עופר גרוסקופף:

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (סגן הנשיא, כב' השופט ארנון דראל, כב' השופט אלי אברבנאל וכב' השופטת חיה זנדברג) בתפ"ח 36239-08-21 מיום 5.2.2024, במסגרתו הושתו על המשיב 8 שנות מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי כספי למתלוננת. במסגרת הערעור שלפנינו משיגה המערערת (להלן: המדינה) על קולת רכיב המאסר בפועל שהושת על המשיב.

רקע וכתב האישום

1. כתב האישום בו עסקינן מזעזע במיוחד. הוא הוגש ביום 16.8.2021 נגד המשיב, יליד שנת 1989, בגין אינוס ומעשה מגונה שביצע מספר ימים קודם לכן במתלוננת, ילדה קטינה שטרם מלאו לה באותה עת 6 שנים (להלן: המתלוננת). גילה הצעיר של הקורבן, שנמנתה עדיין על "קטיני קטינים", וחומרם הרבה של המעשים, המצויים ברף העליון של עבירות המין, גורמים לכך שגם מקרב קבוצת העבירות הנלוזות ביותר אליהם מתייחס ספר החוקים, המקרה שלפנינו מעורר תחושות סלידה וגינוי חריגות בחריפותן.

2. וזהו סיפור המעשה: משפחתה של המתלוננת מצויה בקשרי חברות הדוקים עם משפחתו של המשיב (שתי המשפחות יכוננו יחדיו, להלן: המשפחות). המשפחות מתגוררות בשכונת צמודה, בשכונת קרוואנים באחד היישובים במועצה אזורית גוש עציון. ביום 7.8.2021 (יום שבת. להלן: יום האירוע), התקיימה אזכרה לאביו של המשיב, ובעקבותיה התכנסו המשפחות, לרבות ילדיהן, לסעודה משותפת. במהלך יום האירוע, שעה 17:00, הוא הלך לישון בחדר השינה שלו המצוי בקרוואן שבו הוא מתגורר (להלן: חדר השינה ו-הקרוואן, בהתאמה). בחלוף כשעה וחצי, המתלוננת נכנסה לקרוואן על מנת לשתות מים. המשיב קרא למתלוננת שתבוא לכיוון חדר השינה, הושיב אותה על המיטה, שיחק עם השמיכה והציע לה ארטיק. בשלב מסוים, המשיב הציע למתלוננת לשתות מכוס יין אדום (להלן: הכוס) שהייתה מונחית ליד מיטתו, והיא לגמה ממנה וסירבה להמשיך לשתות. המשיב קירב את הכוס לפיה, במטרה שהיא תשתה שוב, אולם היא סירבה והיין נשפך על בגדיה.

3. על פי האמור בכתב האישום, המשיב הורה למתלוננת לגשת עמו לחדר השירותים הסמוך, ובהגיעם לשם הוא "הסיר את הטייץ שלבשה ואת תחתוניה של המתלוננת, וכן פשט את כל בגדיו. [המשיב] הושיב את המתלוננת על האסלה כשרגליה פשוקות. [המשיב] התכופף ראשו לעבר איבר מינה של המתלוננת וליקק אותו וזאת לצורך גירוי וסיפוקו המיני" (סעיף 4 לכתב האישום). לאחר מכן, המשיב הוביל את המתלוננת חזרה לחדר השינה, שם הוא השכיב אותה על גבה על המיטה. הוא שפך יין על איבר מינו, נשכב מעל המתלוננת והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה. המתלוננת בכתה ואף אמרה שכואב לה - אולם המשיב לא חדל ממעשיו. עוד תואר בכתב האישום, כי בשלב מסוים אמה של המתלוננת ואחיה (קטין אף הוא) הגיעו לקרוואן, והאח דפק על הדלת וקרא בשם המשיב; המשיב ענה מחדר השינה "כן" (בספרדית); והאם אמרה לאח שהם יאפשרו למשיב להמשיך לנוח, והלכו מהמקום. המתלוננת ניסתה בנקודה זו לצאת מהחדר, אך לא הצליחה לעשות כן, שעה שהמשיב "אחז בה בכוח מחולצתה, החזיר אותה למיטה והמשיך להחדיר את איבר מינו לאיבר מינ[ה] בניגוד לרצונה" (סעיף 6 לכתב האישום). לאחר מכן, המשיב עמד על המיטה בחדר השינה עירום, בעוד המתלוננת נותרה שכובה על המיטה כאשר תחתוניה מופשלים על רגליה, והיא מבוהלת ובוכה בכי מר. בשלב זה, נכנסה לחדר השינה בת זוגתו של המשיב, והיא לקחה משם את המתלוננת ומסרה אותה לידי אביה.

4. על רקע האמור, יוחסו למשיב בכתב האישום עבירת אינוס קטינה שטרם מלאו לה 16 שנים ללא הסכמתה, לפי סעיף 345(ב)(1) בהתייחס לסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוקהעונשין או החוק); ועבירת מעשים מגונים בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים ללא הסכמתה, לפי סעיף 348(ב) לחוק, בצירוף סעיף 345(ב)(1) לחוק ובנסיבות

סעיף 345(א)(1) לחוק. ביום 21.6.2023, ולאחר שמיעת ראיות, הורשע המשיב בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום (להלן: הכרעת הדין). בתמצית, בית המשפט קמא קבע כממצאים עובדתיים את עיקרי הדברים שתוארו בכתב האישום, ובנוסף דחה את טענת המשיב לפיה עומדת לו הגנת השכרות. בעניין זה, בית המשפט קבע כי שכרות מלאה לא הוכחה, וכי אף אם ייקבע שהמשיב היה שיכור באופן חלקי - אין בכך כדי למנוע את התקיימות היסוד הנפשי הדרוש להרשעתו. נקדים את המאוחר, ונבהיר כי המשיב קיבל את הרשעתו בהכרעת הדין, ולא ערער עליה.

5. ביום 10.9.2023 הוגש לבית המשפט קמא תסקיר שירות מבחן בעניינו של המשיב. בתסקיר נמסר, בין השאר, כי המשיב צורך אלכוהול בכמות מופרזת, אולם לא פנה לטיפול בהתמכרותו; הביע חרטה על מעשיו, אך לצד זאת טען כי אינו זוכר את שארע בשל היותו נתון להשפעת אלכוהול, ושיתף בתחושות של הלם וזעזוע לאחר שתוארו בפניו מעשיו; שלל משיכה לקטינות; והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי. לצד האמור, שירות המבחן התרשם כי המשיב מתמודד עם דחפים מיניים מוגברים, אשר מהווים גורמי סיכון להישנות התנהגות פוגעת. לבסוף, הומלץ להטיל על המשיב עונש מאסר בפועל, אשר ימחיש לו את חומרת מעשיו, ובמסגרת זו לבחון את התאמתו לטיפול; לצד מאסר מותנה ופסיקת פיצויים למתלוננת.

6. תסקיר נפגעת עבירה בעניינה של המתלוננת הוגש ביום 14.9.2023 (להלן:תסקיר נפגעת עבירה). מפאת צנעת הפרט, יצוין רק כי התסקיר מלמד על הנזק הנפשי הקשה שנגרם למתלוננת ולמשפחתה; ועולה ממנו כי המתלוננת סובלת מפחדים וקשיים רבים, שלא סבלה מהם לפני כן, אשר משפיעים על תחומי חיייה השונים, לרבות הלימודי, החברתי והרגשי.

עיקרי גזר הדין

7. ביום 5.2.2024 ניתן גזר דינו של המשיב (להלן: גזר הדין). בראשית דבריו, בית המשפט עמד על כך שמעשיו של המשיב קשים וחמורים, ונעשו תוך ניצול של פער הגילאים הניכר שקיים בינו (כבן 32) לבין המתלוננת (כבת 6), ושל האמון הרב שנתנה בו. עוד צוין, כי "מעשיו של [המשיב] פוגעים בערכים מוגנים יסודיים ובסיסיים ביותר", שכן "חברה שאינה מעניקה הגנה לילדים מפני עבירות מין המבוצעות בהם, אינה חברה בת קיימא" (פסקה 19 לגזר הדין). לאחר מכן, בית המשפט פנה לבחון את מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע, בשים לב אליה, כי לנוכח חומרת מעשיו של המשיב, הכוללים ביצוע של עבירת אינוס ועבירה של מעשים מגונים ברף חומרה גבוה; לנוכח גילה הצעיר מאוד של המתלוננת; לנוכח ניצול יחסי הקרבה ההדוקים הקיימים בין המשפחות, כך שהמתלוננת הייתה למעשה בת בית אצל המשיב; ולנוכח הנזק הקשה שנגרם למתלוננת - מתחם העונש ההולם בעניינו של המשיב נע בין 7 ל-10 שנות מאסר בפועל, לצד עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלוננת.

8. אשר למיקום העונש הנגזר בתוך המתחם, בית המשפט ציין כי המשיב נעדר עבר פלילי, ונסיבות חייו אינן פשוטות; כי בשל בחירתו לנהל את ההליך, הוטחו במשפחת המתלוננת אגב ההליך "דברים שאינם פשוטים", אשר התבררו כלא נכונים, וגרמו לפגיעה נוספת בהם (פסקה 27 לגזר הדין); וכי המשיב הביע חרטה על מעשיו, אולם בית המשפט התרשם כי מדובר בנטילת אחריות חלקית בלבד. בהינתן האמור, נקבע כי יש למקם את המשיב בחלק התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתיתו. לבסוף, נגזרו על המשיב העונשים הבאים: 8 שנות מאסר בפועל; 6 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מיום שחרורו, אם יעבור כל עבירת מין מסוג פשע; ופיצוי למתלוננת בסך של 70,000 ש"ח.

הערעור שלפנינו, אשר הוגש על ידי המדינה, נסוב על רכיב המאסר בפועל שבגזר הדין - ועליו בלבד. יצוין כי המשיב החל בריצוי עונש המאסר ביום 7.8.2021.

טענות הצדדים וההליך דנן

9. בערעור שהגישה ביום 21.3.2024, טוענת המדינה כי העונש שהוטל על המשיב נמוך באופן משמעותי, ואיננו הולם את החומרה היתרה הגלומה במעשיו. חומרה זו נעוצה, בין היתר, "בגילה הקטן עד מאוד של המתלוננת, בפערי הגילים והכוחות ביניהם, בעובדה שהמשיב ניצל את האמון שנתנה בו המתלוננת, הכוחנות שבמעשים, ובהשלכות ההרסניות שיש למעשיו על המתלוננת, כמו גם על בני משפחתה" (עמוד 2 לערעור). על רקע זאת, המדינה גורסת כי מתחם העונש ההולם שנקבע נמוך באופן משמעותי מהראוי בגין העבירות שביצע המשיב. עוד טוענת המדינה, כי בהינתן יחסי הקרבה שהתקיימו בין המשפחות, והאמון הרב שהמתלוננת נתנה במשיב, הרי שבמידה רבה ענייננו דומה למקרים של עבירות מין קשות המבוצעות בתוך המשפחה, בהם ננקטת ענישה מחמירה. לנוכח האמור, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, המדינה סבורה כי הגבול העליון של מתחם העונש ההולם צריך לעמוד על 20 שנות מאסר או קרוב לכך. זאת ועוד, המדינה סבורה כי מאחר שבית המשפט דחה את טענת המשיב להגנת השכרות, לא היה מקום לבחון במסגרת מדיניות הענישה פסיקה שעוסקת בנאשמים שיכורים; ולעמדתה היה צריך לראות בעובדה שהמשיב שתה משקאות אלכוהוליים כנסיבה מחמירה.

לצד האמור, לשיטת המדינה בית המשפט קמא שגה בכך שמיקם את עונשו של המשיב ברף התחתון של מתחם העונש. כך, הגם שנסיבות חייו האישיות של המשיב אינן פשוטות - הרי שיש לתת להן משקל מוגבל מאוד, בהינתן הנזקים הקשים שגרם למתלוננת ולמשפחתה, ואת עיקר הדגש ראוי לשים על שיקולי גמול והרתעה. עוד נטען, כי העונש שהוטל על המשיב לא הולם את המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו, הנלמדת ממעשיו המיניים החמורים, מתסקיר שירות המבחן בעניינו, ומכך שהוא נטל אחריות חלקית בלבד למעשיו; וכי המשיב ניהל את משפטו עד תום, תוך שהעיד את משפחת המתלוננת והטיח בהם האשמות והכפשות "חסרות כל שחר", אשר העצימו את הפגיעה הרגשית בהם (סעיף 19 לערעור). אשר על כן, המדינה טוענת כי יש להחמיר בעונש שהוטל על המשיב בצורה ממשית ומשמעותית.

10. בעיקרי הטעון שהגיש המשיב ביום 11.12.2024, הלה טען, בין היתר, כי אין לראותו כמי שביצע עבירות מין בתוך התא המשפחתי; וכי לא התקיימה קרבה מיוחדת בינו למתלוננת המצדיקה החמרה בעונשו, בוודאי שלא תוך התערבות מצד ערכאת הערעור. בנוסף, המשיב גורס כי בית המשפט קמא לא קבע שעבירת האינוס מצויה ברף חומרה גבוה, כך שלא קמה הצדקה להטיל עליו את העונש המרבי הקבוע בחוק. בנוסף, לשיטת המשיב בית המשפט נתן ביטוי הולם לנזקים הנפשיים שנגרמו למתלוננת במסגרת גזר דינו, והעיר כי תסקיר נפגעת העבירה אינו מלמד על נזקים חריגים ומיוחדים. לבסוף, המשיב טען כי מדיניות הענישה הנוהגת איננה תומכת בעמדת המדינה, שעה שהעונש שהוטל עליו עולה בקנה אחד עמה. בתוך כך, נטען כי בית המשפט כלל לא ראה בשכרותו של המשיב כנסיבה מקלה, אלא רק בחן עונשי מאסר שניתנו במקרים אחרים הדומים בנסיבותיהם; ולעמדתו היה מקום להתחשב בשכרות לטובתו, שכן המעשים לא בוצעו מתוך מודעות מוחלטת או לאחר תכנון.

11. לקראת הדיון בערעור, ביום 2.3.2025 הוגש לעיונו תסקיר עדכני של שירות המבחן, ממנו עולה כי המשיב זקוק לטיפול בתחומי ההתמכרויות ועבריינות המין, וכי לאחרונה הוצע לו להשתלב במחלקת ההתמכרויות בבית הסוהר בו הוא מרצה את עונשו, אך הוא לא הביע מוטיבציה לכך.

12. ביום 5.3.2025 התקיים לפנינו דיון בערעור, במהלכו חזרו הצדדים על עיקרי טיעוניהם שהועלו בכתב. באת-כוח המדינה שבה והדגישה, בין השאר, את נסיבותיו הקשות של המקרה שלפנינו, וטענה כי יש להחמיר בעונש המאסר שהושת על המשיב. בא-כוח המשיב, לעומת זאת, טען כי עבירת האינוס איננה ברף חומרה גבוה מאחר שלא לוותה באלימות קשה ובהעדר קשרי משפחה בין המשיב למתלוננת; כי מתחם העונש שנקבע תואם את העקרונות שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין ואת מדיניות הענישה הנוהגת; ובנוסף עמד על נסיבותיו האישיות של המשיב ועל כך שהלה הביע חרטה, ולדבריו גם נכונות להשתלב בהליך טיפולי.

דיון והכרעה

13. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להתקבל; וכך אציע לחברותי שנעשה.

14. כידוע, ערכאת הערעור נוטה שלא להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה בנסיבות העניין (ראו, מיני רבים: ע"פ 5832/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (22.8.2021) (להלן: ע"פ 5832/20); ע"פ 2749/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (27.2.2022); ע"פ 2528/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 54 (24.3.2022)). סבורני כי עניינו של המשיב נמנה עם אותם מקרים חריגים בהם קמה הצדקה

להתערבות מצד ערכאת הערעור, שכן עונש המאסר בפועל שהושת עליו משקף חריגה ניכרת ממדיניות הענישה הראויה בנסיבות העניין. אסביר.

15. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות מין המבוצעות כלפי קטינים, אשר מצדיקה בתורה ענישה מחמירה. זאת, שכן עבירות אלה "מתאפיינות בניצול פערי הכוחות האינהרנטיים שבין הבגיר לקטין, ובניצול תמימותו של האחרון על מנת לספק את יצריו של הפוגע. הפגיעה בנפשו של הקטין בשלב זה של חייו, שבו טרם התגבשה אישיותו באופן מלא, מותירה בו פעמים רבות צלקות עמוקות ומתמשכות", ולמעשה "מכאן הצורך להטיל עונשים משמעותיים ומרתיעים על המבצעים של עבירות אלה, באופן שיגן על שלמות גופם, נפשם ובטחונם של קטינים" (ע"פ 7046/18 דרימן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.8.2021)). ראו גם: ע"פ 8153/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 45-46 (20.10.2020); ע"פ 3936/22 מדינת ישראל נ' בושמיץ, פסקה 15 (10.11.2022) (להלן: עניין בושמיץ); ע"פ 111/24 מדינת ישראל נ' שרף, פסקה 20 (1.12.2024)). דברים אלה נכונים ביתר שאת כאשר העבירות מבוצעות על ידי דמות הקרובה לנפגע העבירה, ותוך ניצול יחסי אמון הקיימים ביניהם (ע"פ 2240/21 מדינת ישראל נ' שחר, פסקה 17 (8.11.2021); ע"פ 3265/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק דינו של השופט יוסףאלרון (2.11.2022) (להלן: ע"פ 3265/22); ע"פ 4513/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (16.6.2024)).

16. במקרה שלפנינו, כפי שצוין בראשית הדברים, חומרת המעשים היא מזעזעת במיוחד. המשיב, אדם מבוגר כבן 32 בעת ביצוע המעשים, ניצל את תמימותה של המתלוננת, ילדה קטנה כבת 6 שנים בלבד, אשר כל 'טעותה' הייתה שנכנסה לקרוואן, מקום אשר הרגישה בו בנוח לאור מערכת היחסים הקרובה שהתקיימה בין המשפחות, וזאת על מנת לשתות מים. המשיב ניצל את תמימותה של המתלוננת, וחוסר יכולתה להתנגד לרצונו, על מנת לפגוע בה באופן קשה במיוחד, בכך שביצע בה עבירות מין של אינוס ומעשה מגונה ברמת החומרה הגבוהה ביותר. המשיב אף לא הפסיק את מעשיו הנוראים מיוזמתו: לא משבכתה המתלוננת ואמרה שכואב לה; לא משאמה ואחיה הקטין הגיעו לקרוואן כדי לברר את מקום המצאה; לא משניסתה להימלט מחדר השינה ומיררה בבכי. למעשה רק תפיסתו של המשיב על ידי בת זוגו באותה עת, הביאה להצלת הקטינה מידי. בנסיבות העניין ברי כי נדרשת ענישה ברף גבוה מאד - גבוה משמעותית מזו שהוטלה על המשיב בגזר הדין - על מנת להמחיש את הגינוי והתיעוב החברתי שמעוררים מעשיו.

17. המסקנה האמורה מבוססת על מגוון שיקולים שונים, ובהם חומרתם הרבה של המעשים, כפי שתוארו לעיל; גילה הצעיר במיוחד של המתלוננת (ראו: ע"פ 4602/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה י"ג (11.4.2011) (להלן: ע"פ 4602/10); ע"פ 7838/16 מנטסנוט נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.4.2018) (להלן: עניין מנטסנוט); עניין בושמיץ, בפסקה 19 לפסק הדין של השופט דוד מינץ ובחוות דעתה של השופטת יעל וילנר), דבר המצדיק, אף לשיטת המחוקק, נקיטה במדיניות ענישה מחמירה (ראו סעיף 345(ב)(1) ו-348(ב) לחוק העונשין; ע"פ

8153/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 46 (20.10.2020); והשוו ע"פ 3124/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (14.8.2019); פער הגילאים המשמעותי הקיים בין המשיב למתלוננת, אשר מלמד כי המשיב בוודאי היה מודע לפוטנציאל הנזק העצום הטמון במעשים שביצע (ראו והשוו: ע"פ 5832/20, בפסקה 26). וכפי שעולה תסקיר נפגעת העבירה, למתלוננת אכן נגרמו נזקים קשים - הן בפן הגופני והן בפן הנפשי; העובדה כי המשיב ניצל את האמון שנתנה בו המתלוננת ואת יחסי הקרבה שהתקיימו בין המשפחות, אשר הובילו לכך שהיא הרגישה בטוחה ומוגנת בקרוואן (ראו והשוו: ע"פ 9685/11 דויד נ' מדינת ישראל (19.6.2012); ע"פ 540/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 18-19 (13.7.2021)), ויודגש כי שיקול זה עומד בעינו אף אם לא מדובר במי שביצע עבירות מין בתוך התא המשפחתי; התעקשותו של המשיב לכפור במעשים שביצע, ובכך להכביר על המתלוננת ומשפחתה את עוגמת הנפש הכרוכה בניהול המשפט (ע"פ 5832/20, בפסקה 26); וכן הסבל הרב והנזקים שנגרמו למשפחתה של המתלוננת, בין היתר בעקבות האשמות השווא שהוטחו בהם כקו ההגנה בו בחר המשיב. עוד יש להוסיף, כי בית המשפט קמא התרשם שהמשיב נטל אחריות חלקית בלבד למעשים שביצע, ובוודאי כי עניין זה איננו מסייע לו (ראו והשוו: ע"פ 5832/20, בפסקה 27; ע"פ 766/21 רביעה נ' מדינת ישראל, פסקה 42 (23.2.2023)).

18. אכן, לצד שיקולי חומרה אלה יש מקום להידרש במסגרת גזירת העונש גם לשיקולים העומדים לזכותו של המשיב, ובהם היעדר עברו הפלילי; נסיבות חייו האישיות שאינן פשוטות; היותו אב לשני ילדים קטינים; והנכונות שהביע לפנייה להליך טיפולי (הגם שמתסקיר שירות המבחן העדכני מיום 2.3.2025 עולה חשש כי הדברים נאמרו מהפה אל החוץ בלבד). ועדיין, בפסיקת בית משפט זה נקבע בבירור כי "במלאכת גזירת הדין בגין ביצוע עבירות מין בקטינים יש ליתן את משקל הבכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ולהעדיפם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם" (עניין בושמיץ, בפסקה 18. ראו גם: ע"פ 2661/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 33 לפסק הדין של השופט נעם סולברג (19.11.2012)). על רקע גישה זו, סבורני כי גם בהינתן השיקולים העומדים לזכותו של המשיב, עדיין אין מנוס מהמסקנה שהעונש שנגזר עליו בבית המשפט קמא אינו הולם את החומרה היתרה שבמעשיו, ואת הגינוי החברתי הראוי להם.

19. יתר על כן, החמרת עונש המאסר שהושת על המשיב אף עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת. המשיב הורשע בשתי עבירות חמורות במיוחד - עבירת אינוס ועבירת מעשים מגונים ברף גבוה, אשר בוצעו כלפי ילדה תמימה כבת 6 שנים. בנסיבות המתוארות, רמת הענישה המקובלת היא ברמה דו-ספרתית, העולה משמעותית על המתחם שקבע בית המשפט קמא (ראו והשוו: ע"פ 4602/10 (החמרת עונש ל-11 שנות מאסר בגין אונס של ילדה בת 6); ע"פ 11100/08 שרעבי נ' מדינת ישראל (14.9.2011) (אישור עונש של 14 שנות מאסר בפועל בגין תקיפה ואונס של קורבן בת 12); ע"פ 1555/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.6.2014) (אישור עונש של 10 שנות מאסר בגין אינוס, ניסיון אינוס ומעשה מגונה בקטינה בת 16, תוך גרימת חבלה גופנית); ע"פ 2632/13 פלוני נ' מדינת ישראל (9.12.2014) (אישור עונש של 13 שנות מאסר בגין אינוס ילדה בת 8); עניין מנטסנוט (אישור עונש של 11 שנות מאסר בגין אונס ומעשים מגונים בקטינה בת 9); ע"פ 6390/20 מדינת ישראל נ' פלוני (10.2.2021) (החמרת

עונש ל-14 שנות מאסר בגין אינוס קטינה בת 12 שהיא בת משפחה, ומעשי תקיפה בנסיבות מחמירות); ע"פ 4124/21 מדינת ישראל נ' רימוני (1.6.2022) (החמרה ל-20 שנה של עונש מאסר בגין תקיפה מינית של ילדה בת 10 במהלך התפרצות לביתה); ע"פ 3265/22 (אישור, ברוב דעות, של עונש מאסר של 16 שנים בגין אינוס קטינה בת 16. דעתי, שנותרה דעת מיעוט, הייתה שיש להפחית, מטעמי מיקום בתוך המתחם, את העונש ל-14 שנות מאסר)). יצוין, כי בא-כוח המשיב הפנה בטיעונו לע"פ 2189/23 אהרוני נ' מדינת ישראל (20.2.2024), שעסק בביצוע עבירות מין שונות לאורך זמן כלפי קטינה בת משפחה, עת הייתה בין הגילאים 8-10. אולם, לא רק שלא מדובר באותו סוג מעשים כמו בעניינו (בחלק מההיבטים לחומרה, ובחלק מההיבטים לקולה), אלא שבאותו מקרה לא הוגש כלל ערעור מדינה, ואחת מחברות המותב (השופטת יעל וילנר) אף ציינה מיוזמתה כי "העונש שהטיל בית המשפט המחוזי על המערער, וכך גם מתחם העונש שנקבע בעניינו - רחוקים מלשקף את מדיניות הענישה המחמירה הנהוגה בכגון דא". מקרה זה אינו יכול, אם כן, להעיד על מדיניות הענישה הראויה - לא במעשים בהם הורשע המערער דשם, ובוודאי שלא במעשים בהם הורשע המשיב דכאן.

20. טרם סיכום, אציין כי העובדה שהמשיב היה שיכור באופן חלקי בעת ביצוע המעשים אינה מהווה, כשלעצמה, משום נסיבה מקילה, ואולם, יש להביאה בחשבון בעת בוחנים את חומרת המעשים מהיבט התכנון שקדם להם. אף לא ראיתי פגם בכך שלצורך לימוד רמת הענישה הנוהגת הפנה בית המשפט קמא למקרים אחרים בהם דובר בנאשם שהיה בגילופין, ובלבד שלא יהיה בכך כדי להצדיק התעלמות מפסיקה נוספת שעסקה בנאשמים שלא פעלו בהשפעת חומרים משכרים, שכן נסיבה זו בוודאי אינה בגדר חזות הכול.

21. בהינתן האמור עד כה, סבורני כי יש להחמיר בעונשו של המשיב, ולהעמידו על 10.5 שנות מאסר בפועל. אף זו, רק בשים לב לכלל הנוהג עמנו לפיו ערכאת הערעור איננה ממצה את מלוא חומרת הדין עם הנאשם (ע"פ 1466/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 14 (22.7.2020); ע"פ 7855/23 מדינת ישראל נ' אבו בכר, פסקה 19 (1.12.2024)), שכן גם עונש זה עדיין אינו הולם באופן מלא את חומרת מעשיו של המשיב, ואת הפגיעה הקשה שנגרמה למתלוננת ולבני משפחתה.

22. סוף דבר: אם תישמע דעתי, אמליץ לחברותיי כי נקבל את הערעור, ונגזור על המשיב עונש מאסר בפועל של 10.5 שנים, חלף עונש המאסר בן 8 השנים שגזר לו בית המשפט קמא. יתר רכיבי הענישה יעמדו על כנם.

עופר גרוסקופף
שופט

עמוד 8

השופטת דפנה ברק-ארז:

אני מסכימה.

דפנה ברק-ארז
שופטת

השופטת רות רונן:

אני מסכימה.

רות רונן
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט עופר גרוסקופף.

ניתן היום, כ"ו באדר התשפ"ה (26.3.2025).

רות רונן
שופטת

עופר גרוסקופף
שופט

דפנה ברק-ארז
שופטת